

BETHLEHEMSZKI GLÁSZI

Popravek na Szlobodne Reicsi lazslíve i zapelávajoucse glászi

Od preminoucsaga kédna vu nasi novinaj szmo písali eden ártikulus pod titulom "Nej je dobro na debeli lagati!", vu sterom szmo písali, ka szo Mrs. Pörs lazslíve glászi pripovedávali Mokromi Peteki za Szlobodno Reics. Mrs. Pörs szo preminoucsa dní gori obiszkali nase reditelstvo z-mozsom, Mr. Pörs Jánosom i z-Miss Kila Erzsébetom, organizáije szekretárom ino szo naprej dáli ka szo oni nigdár edne rejesi nej guesali Mokromi Peteki od tiszti glászov, stere je on písao. Mrs. Pörs szo tou vadliuvali, ka szo na esesztnikovom poguesávanyi naprej dáli od uniona kancelaje, ka de bole prijétno, esi de tou meszto vu kaksem pri-vátom, neodvisenom meszti i nej vu Am. Windish Pub. Co. reditelstvi, ali tou szo nej oni pravli, ka nogé nedenejo v-Am. Windish Pub. Co. stamparijo, nego — kak szo naprej dáli — edna drúga szlovenkinya, stera je esese nej zsenzka (kak Szlobodna Reics píse) szamo deklina. Mrs. Pörs szo nam povedali imé i zdej známo, stera je tiszta lejpa persouna.

Mrs. Pörs i Mr. Pörs szo prijaznívo dáli naprej szvoje reicsi, ka szo Mrs. Pörs niksi krívee nej ino oni szo szamí na tom, ka naj sze práva isztina vöposzvedocsi vu tom deli. Mí szmo nyim povedali, ka je nam tiszto nej bilou prouti, ka ka szo guesali na poguesávanyi komisziije (bizottság), nájmmre esese szo nam dobrouto vesínou i z-tisztim, ka szo szi po táksem indri poiszkali meszto za kancelajo, ino esi bi sze Mrs. Pörs nam za toga volo zamerili, mí bi od toga meli prilíko zse prve písati. Ali zdej szmo sze zse mogli brániti, gda je Moker Petek lázsi písao, gda je tou písao, ka je American Windish Publishing Co. je manager ponúajao offico za té cio, od steroga je guesa nanes nej bilou, kak szo Mrs. Pörs pravli, prouti tomi szmo sze nájbole posztavili, ka zakaj sze noszi-jo lazslívi glászi od ednoga zaprejtoaga esesztnikovoga gyúlejsa ednomi tákseni lazslívo-mi esloveki kak je Moker Petek, ka naj on tiszto vu nyegov ruzsen papér firkálíva?

Tou je bio zrok, ka szmo mí vöszpísali Mrs. Pörs imé i gda szmo tou csiníli, nase obhedejnye je nej bilou nepremísleno, ár tou je szveklo, ocsívidno, gda szamo edna szlovenszka zsenzka jeszte vu toj opomínajoucsoj komisziiji ino tiszta je nazoucsi bíla na onom gyúlejsi, tiszta je právla, ka je nase meszto nej prípravno za union kancelajo, po táksem je pa vszáki lehko za sztálno vzéo, ka szo sze tiszti glászi jedíno od Mrs. Pörsa zvedli vö. Ár je Szlobodna Reics tak písala, ka: "...bogme sze je táksa zsenzka najsla, stera je esese túdi notri vu zavüpvavnickoj esészti i tá je tou právla, ka esi de offica vu tom meszti, ka tá ona szvoje nogé notri nedene." Tou szmo pa brezi dvojuvanyia túdi lehko na Mrs. Pörs préjajli. Ali oni szo pokázali, ka vüajao k-nam pridti ino szo pravli, ka szo edno nej oni guesali, nego edna dekla, stero mo za krátek

cajt znali, esi tiszta noszi klajfe Mokromi Peteki od táksaga poguesávanya, stero sze szigur no more vu szkrivnoszti drzsati.

Sajnálívam, ka je Mrs. Pörsa imé nekrieviesno — kak szo naprej dáli — prislo vu toj formi vu Am. Szlov. Glász novine; radi szmo, ka szo nász gori obiszkali ino szo prijaznívo razlozili nam, tak mí nyigovo postenyé vu znánye vze-memo ino obesuvamo. Ali tou nyim gori dámo, ka na nájbli-zsánym zavüpvavnickom gyú-lejsi naj naprej dájo, ka sze táksim klajfam ednouk i na vszígdar more konce napraviti! More sze vözvediti, stera je tiszta persouna, ka Mokromi Peteki tute noszi. Mrs. Pörs nájbole za szvojeja postenyá volo naj na tom delajo, ka naj delo na szveklo príde. Csi sze krívee szamo vöno ne zglászi i ne pripozna szvoje krívico, naj ide edna komisziija k-Szlobodna Reics Rediteli ino nye-ga na odgovornoszt posztávi, sto je nyemí pripovedávao tiszte glászi, stere je on vu szvoje novine písao.

Union esesztnicke morejo réd napraviti med szebov, za volo szvojeja postenyá, szvoje reputáije, dobroga iména. Ár Moker Petek vu táksa formo zniesi tou gingavo organizáije ino esi sze zniesi, tak te lehko zahválite Mokromi Peteki. Ár tou vszáki zná, ka jedíno on dela szváje, szpáke med szlovenszkim lüdsztvom, on sze prouti posztávi vszákoj násztavi i szprávisesi, gde on nemre kaksí vezér bidti i tak je rávno zdej esinio z-cigár-fabrieski delaveov organizáije-voj.

Pörgarszkoga Kluba gyúlejs

Zdej v-Nedelo Juniusa 15-ga predpoudnévom ob 10. vöri bode Szlovenszkoga Ploda Amerikanszki Pörgarov gyúlejs vu Szlovenszkom Halli 321 E. Packer Ave., stero je za toga volo predpoudnévom, ár popoudnévi lüdjé bole kama vöodídejo, zdej vu lejtnom vrejmeni.

Tisztim pörgarom, steri szo zse kotrige tomi Klubi, szo posta kárte bilé vöposzláne, ali táksim szo kárte nej poszláne, steri szo esese zdej pörgarszke papére doubili, ár szaksemi ne-vejmo za átresz. Zató sze pa na etom meszti gorioprosziijo, kí ne dobíjo kárte, naj túdi prídejo na té gyúlejs i naj sze dájo notri szpísati vu Pörgarszki Klub, steromí je zse szkoron vszáki Szlovenszkoga Ploda Amerikanszki Pörgar kotriga.

Konkolics György, szednik.

Naznánye!

Z-postenyom naznánye dam vszém onim, kí szo vu Steva-novszke vöszí Szobora gori-posztáványia zavüpvavnickie, naj zdej v-nedelo Juniusa 15-ga popoudnévi ob ednoj vöri prídejo na gyúlejs vu Szloven-szki Hall, 321 E. Packer Ave. pouleg szilnoga dugoványia.

Frank Závec.

Opomínanye!

Prvo Szlovenszko Bratov-csine Pomágajoucse Drüstvo vu Ameriki Materno Drüstvo Beth., Pa.

Vszém postüvanim kotrigam naznánye dámo, ka zdej prisesztni 4-ti July de 6-ta Vejka Allentown, Pa. Amerikanszko Zásztavo Poszvetsü-vala, za steroga volo nájbole gori opomenémo i oproszimo Maternoga Drüstva kotrige, ka naj kak znájvéksim tálom tao vze-memo na toj velkoj parádiiji!

Vszáka kotriga za té poszeo dobí z-Posta Kártov pozványe, proszimo od kotrig pri tom deli kak nájvékse podpéranje.

Osztánemo z-pozdravlejnym vu iméni nasega Drüstva Ravnitelstvi; Frank Leposa, predszekratár.

Dvá Piknika bodeta v-Nedelo

Zdej v-nedelo dvá Piknika bodeta, eden de Szlov. R. Kath. Cérkevnoga Drüstva prvi Piknik vu Szv. Józséfa fárnom Parki vu Seidersville-i, na sterom gvüšno vu velkom raesuni vze-memo tao szloveneci, esi rávno nede tak trno lejpoaga vrejmena, kak bi maglo bidti, ali sto zná, esi nede glí zdej v-ne delo nájlepse vrejmen. Kí szo tao vzéli na prvom fárnom Pikniki, tiszti gvüšno vszi tam bodejo zdej páli i pripelajo szebov esese doszta drúgi szvoji poznáncov, ár sze je na tisztom Pikniki za isztino lehko vszáki veszélo esüto z-dobrim vöobsztlúsávanyom i zdej v-nedelo rávno tak vu tisztom dobíjo tao gousztje, táksa dobra jejsztvina, pítvina i gosz-larje bodejo i tou je zse zadozta garancia k-tomi, ka sze vszáki lehko dobro esüti.

Túdi zdej v-nedelo bode drúgi velki Piknik "Szövetség"-a v-Butztowni, sterim je dezdsz túdi pokváro prvi Piknik, ali eto pout vendar dönok nede tak grdoga vrejmena, kak pri prvój prilíki. Toga drüstva szlovenszki i vogrszki esesztnicke vsze doprineszéjo, ka naj sze gouszti dobro esütíjo. Za dobro jejsztvino i pítvino sze szkrbíjo, k-pleszi de pa Iván Dezső-jova banda igrála. Sto sze ssesé veszélo esütiti, tiszti tam bode.

Nega dobroga vrejmena za Piknike

Do eti mao szo zse stiri ne-dele drzsali Piknike, ali med tejmí je niti ednouk nej bilou pripravno vrejmen na tou. Trikrát je dezdsz sou, ednouk je pa szploj mrzlo bilou, ali zató itak dezdsz pokvárí nájbole Piknike. Tak je bilou pre-minoucsa nedelo, gda je vu trej mejsztaj bio Piknik ino szkoron od poudnéva mao je z-málím pretrganyom szploj do vécsara sou dezdsz. Evangeli-esanszkgoga Betezsne Pomága-joucsaga Drüstva prvi Piknie-ke szo vszígdar nájvéksi i náj-lepsi bilí, ali preminoucsa ne-delo sze je szamo po szrejd-nyem poszreco, bár je esese izdak zadozsta lüdsztva bilou nazoucsi, esi je gli trno grdo vrejmen bilou. Zse szmo szkoro-n vu szredíni Juniusa, ali esese nej szamo, ka je nej bilou leta, nego nanes je nej bilou szprotolajtja. Táksa vrejmen

Zita bivsa kralica je vu velkom szíromastvi

Pokojnoga Károlya, bívse-ga krála dovica Zita je vu velkoj nevouli z-decouv, penezje zmenkávajo ino zdej páli od Vogrszkoga országa esáka pomoucs ino vogrszki mágnáske szo natelko lojálíni, ka sze pas-siijo z-podpéranym toj ne-szrečnoj familiji.

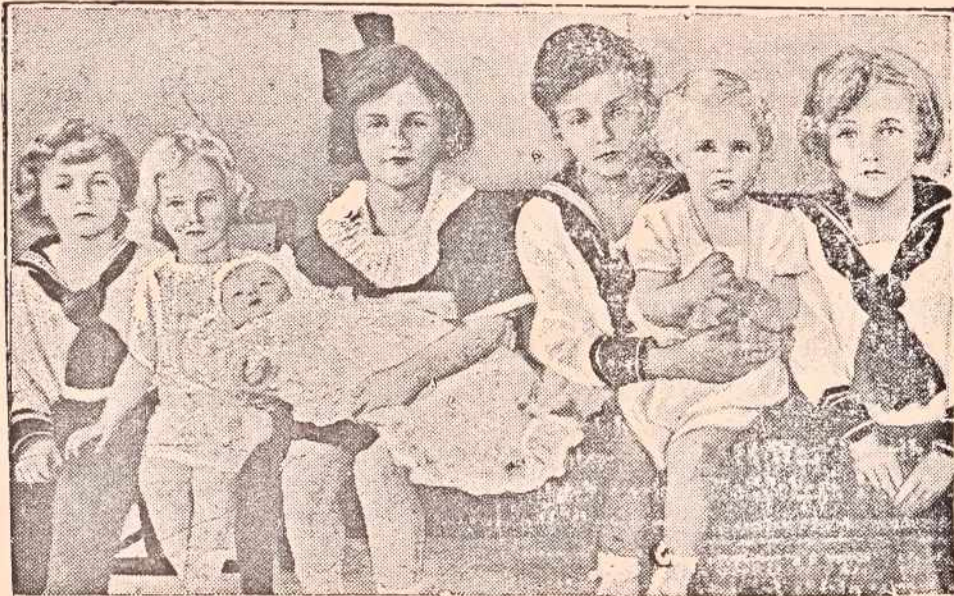
Grof Andrásy Gyula, kí je eden vezér Habsburgszke di-nasztije, sze je preminoucsi ke-den vu Lequeitio, vu Spanyol-szki ország odpelo, gde zdej bívsa kralica i familija prebí-va. Grof Andrásy dugse vrej-men namejni tam szpunyávti i tou prilíko gori ponúcati, ka

szi poguesíjo vu králíce drüsz-bi bodoucsimi vogrszkimi arisz-tokratami od dvorszkgoga hízs-noga vörtivanya tezsávnoaga násztaja.

Nájzádnycis sze je vöpoká-zalo, ka Zite bívse kralice hízs-no vörtivanye na meszec 5000 (pétjezero) dollárov kosta, ino spanyolszkoga králá gori-ponúdjena penezna podpora je vu zádnyi meszecaj zse nej pris-la. Vogrszki arisztokrátje zdej tou seséjo vöodprineszti, ka bi od vogrszke drzsáve doli zadrzsáni králeszki grünt po-lúicali gori na Zite kralice

dvorszkgoga vödrzsánya sztros-ke.

Ali tou pítanye vugodno resíti je zvönréda zsmetno de-lo, ár Vogrszki ország vérszt-veno pod národov lige kontro-lejranyom sztojí ino lige vu namesztüvanyi vogrszki penez-ni poszlov kontrolszko esész-t je zse túdi prejk vzéo Jeremiah Smith, bostonszki fiskális. Po táksi násztaji pa nega vövidej-nya, ka bi sze Zita z-szvojev familijov mogoucsa bíla hráni-ti z-Vogrszkoga országa. Naj jo hráníjo vogrszki grofevje z-lásztivnoga imánya.

Pokojnoga Habsburg Károlya, bívsega ausztrianszkoga caszara i vogrszkoga králá deca, stera zdej vu Lequeitio-i (Spanyolszki ország) prebíva z-máterjov, Zítov. Nájvéksi pojeb je Otto králeszi herceg, kí esese itak mocno vüpanye má na vogrsz-ki trounos, na Szv. Stevana vogrszko korono.

Lüdvomorci, steri sze prestimá-vajo z-szvojim groznim binom

Ka bi sze zgoudilo esi bi je nej mogoucsi bílí zgrabiti?

Teva dvá mládiva deeska poiméni Leopold i Leob, steri-va szta vkradnola ino potisz-tom bujla, Robert Franks-a sze prestimávata z-szvojim esinej-nyom ino tou právita, ka szta nyidva nacsí nej bílá mogou-csiva vesiniti Z-toga sze tou viditi dá, ka szo zse notri na guesani od fiskálisov, ka kak naj guesita, ár sze z-tém tou pokázse, ka szta nyidva rej-szan nej pri právoj pámeti. Tou sze z-tém bole vöpokázse, ár je nyigov fiskális zse tou vözglászo, ka esi de bírovíja teva dvá mládiva 19 lejt szta-ríva studenta esese za drúgo dvoje morsztvo naprej jemála, tak je te zse on krédi, ka tou lehko notri poszvedocsi, ka szta tejva mládiva studenta rejszan nej pri právoj páme-ti.

Tej studentov sztaristye szo nej menye kak 15 million dollárov vküper djáli na nyi-govi szinouv resítev ino szo priszpodebni idti do nájvisi-sega szouda, naj szo szamo mo-goucsi szvoje színí obrániti od gaog. Na gauge je nikak nes-ejejo dati.

"Ali ka bi sze zgoudilo, esi bi tejva dvá studenta szvoje vüszta dobro drzsala ino bi nyima tou esinejnye nej vö-vujslo na lampe? Vecs kak gvüšno, ka bi za tou kaksí ne-sze priglíja vu április i nej vu junius. Zse szmo szamí ná-lezsní na tou, gda bode tiszta nedela, ka nede dezdsz sou ino de topla?

volen notriprivandrajoucsi tü-hinec ali szociálsta trpo." Vu tou formo písejo Bethlehemsz-ke Times novine, z-steroga sze dá viditi, ka notriprivandra-joucsa lüszto bráni prouti táksi krvávi delam. Nadale sze té novine etak szpomenéjo: "Mí nikak nevörjemo, ka bi eden notriprivandrajoucsi vesí no tákse lüdo delo, kak je tou, ka bi ednoga pojba vkradno i po tisztom ga neszmileno bujo. Csi tejva mládiva studenta ne dobíta nyidva dosztájajoucsa kastigo za szvoje esinejnye, kak sze dosztája, prisesztni pörgarje do trpeli za tou prav-ico dokonca guánye vu Ame-riki."

Geto, tak sze szpomenéjo edne Amerikanszke novine od notriprivandrajoucsi, stere — míszlimo — malo bougse vídi-jo notriprivandrajoucsaga lüdsztva düsevo szivlejnye, kak pa nisterne pomali vidéese na tühinec ográzavanye szipáva-joucsa novine.

Ali esi glédamo na tou pri-petjé, kak je nevaren tejva dvá mládiva pojba sztális, te szi lehko míszlimo, ka szta kastige vrejdníva. Ali meszto toga, ka bi tejva prevzéla szvojo kasti-go, tejva szta nájbourgse ob-varvaníva, rá máta nájbourgse fiskálise i za nyima jeszte 15 million dollárov. Isztina, ka nemremo kriviti sztarise esi oni bráníjo szvoje krví pridou-cse színí pred bírovíjov, ali bí-rovíja naj szi vzeze szlobodno rokou ino naj vzeze naprej szvojo pravico.

Zásztavni dén

Juniusa 14-ga 1924 bode 147 lejt, ka sze je prva zdrü-zseni drzsléj zásztava napravíva (porodíla) i za toga volo je zdej prisesztno szoboto té dén za zásztavni dén imenüvani, na steri dén sze zásztave vö de-nejo na vszákom hrámi vu Zdrúseni Drzsélaj.

Túdi eti v-Bethlehelemi bode velka zásztavna parádiije v-szo-boto veesér, stero de Elks drüstvo melo i túdi solszka deca, pri sterój prilíki bodejo predge i vsze zásztavne spile.

Szühi agentje zgrableni od policájov vu chicagi

Devét prohibicieonszki agen-tov, med sterimi je bio Major Hamlet Ridgeway, group chief i S. G. Graham, Republikánus-ke drzsélszke komisziije kotriga, je bilou doli prijani z-szedmimi, drúgi csarni lüdmí, med sterimi csarnimi szo stiri zsenzke bilé.

Prohibicieonszki agentje tou szvedocsiijo, ka szo oni "vu po-licájszke skrpé" prisli, stero je tak vküper bilou na pelano naj je policáji vu tom meszti lehko zgrábíjo, ár szo oni vu tou meszto tak notri prisli, ka szo szvedocsansztvo scseli vroke dobíti, jeli sze vu tom mesz-ti — gde szo zgrableni bilé od policájov — rejszan mocna pítvina odáva. Policáji pa tou právíjo, ka szo szühi agentje dnévni gousztovje bílí vu tom hrámi gde szo je doli prijali. Ka steri te zdej pravico glászi, tou je nej znati, ali telko je gvüšno, ka sze té dvoji sereg ne gléda z-dobrimi ocsámi.

AMERIKANSZKI Szlovencov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940 Száko pismo poslite
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
SZHAJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLÁCSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Sztrszo cstéjo

po cejloj Ameriki od tisztoza vmorsztva pridátke, stero sze je vu preminoucsem zgoudilo vu Chicagi. Ednoga trinájszet lejt sztaroga pojbeca szta zrobila i vmorila dvá vmorca, eden je devetnájszet, drügi pa oszenájszet lejt sztar ino obádvá szta millionárszki sztarisov deca. Desztéjzér dollárov rejsinge nájemá szta sesela dobiti od vmorjenoga pojbeca oeso ino szta vmorila neszrécsnoga pojbeca, ka naj toga bína vszáki szlejd znicsita. Bína predpravko szta szploj do nájdrovnejsega sztrtkka po nájbole raffinejranom, po nájbole pregyálnom, cilou po znanosztom doubi vözdelala i szamo nevejdnoszti sze lehko zahváli, ka je policájsztvo vöposzlejdllo tejva dvá vmorca.

Zakaj szta klala? Za penéz volo, za szküssov szprávlanya, za experimentunov volo, — právita vmorca. Vu csloveki sze pa razládí krv i cilou nerazmeto píta: jeli je mogouse tou? Dvá bogátiva mládiva decska, obádvá talentniva, cilou zseniáliskiva, sze zavrzséta na tákso zlocasztnoszt. Kak je tou mogouse? Gde je tü falinga, isztinszki zrok, steri tam more setüvati za hrbtom toga groznoga bína? Isztinszki zrok je: tiszti doub, kak deco vu Ameriki osznávlajo ino kak stampi bína csinitele gáji.

Eto je tiszti ország, gde je deci vsze dopüscseno, gde vilica pridouce holdup-bandite gáji z-tiszti razbijászti sesencov, sterim je szlobodno pred automobilami i za automobilami szkákati, sterim je szlobodno masíne zvuzsgáti, tále doli odsrajfati i vu kanáliste zlücsati i kogakoli po glávi vdariti z-baseballom, zájenno od steri sze nej szlobodno teknoti, esi sze neseces vödjáti na z-linesanya nevarnoszt, zoucsi sterimi szí vöobszlüzseni, neobcsuvano po nyigovoj vouli i miloscsi. Tou je eden zrok. Ka vu Ameriki delajo z-decouv, — eh z-decouv? vilice z-razbijászti scencami — tiszto je nej dobrotivnoszt, tiszto je nej liberálizmus: tiszto je nevarna nouroszt, steromi je potem tou konec, ka Amerikanszka vilica vöszpouva premládiv lejt bína csinitele i bandite z-szvojov cilou norlavov "dobrotivnosztjov", meszto toga, ka bi táksim prouti zapüscsenoszt opoutjenim vilicsnim scencam precajt gorivrejzali edno pánkrrát na tejla tiszti tao, z-sterim sze ne vcsíjo nej historijo, pa nej matematiko!

Drügi zrok szo: novine. Sztrasno je, kak rédijsz junáke i zborce z-banditov, kak naplejcseszo glorio "bobbed hair" banditam okouli gláve ino kak nyim dájo po jezéro dollárov za eden "exclusiv story" teda, gda szo talentni, mládivi piszátelev velkoj vnozsini nej nagibni krüha dati stampi. Gvüsnó je, ka esi bi Leopoldovoga pojba, ali Leobovoga sesenca nyigov oca trikrát za vüia vdaro, gda szta obrprvim zácsala vöosztanyüvati po nocsáj, nej bi probali zdaj z-tém, ka kakse csütejnye je tiszto, gda stoj buje ednoga csloveka.

Francuski predszenik

Monsieur Millerand je doli zahválo z-szvojoe prestímane esészti, z-predszenistva Francuskoga országa. Francuskoga parlamenta vszáki lejve sztráni párt — ino zmozsnoszt, parlamenta vecsina je tej pártom vu roké prisla — je ednoglaszno térgyao republike predszenika dolizahválenoszt. Zakaj? Zátó, ár prouti zvönejsnyemi kráji, prouti Europi i Ameriki tak sztojí, kak bojnszke i militarisztiesne politike namesztik ino ár tiszti nouvi Francuski ország, steri je na odebéranyi na ládanye priso, mirü prijátelszki Francuske politike popolno premiányanye, ka je dao buknoti, odsztraniti republike predszenika, országa prvoga csesztika.

Millerand je nej szlíso nigdár med brezi znamenitoszti politikuse, k-nyegovomi iméni sze odlouceni nászhaji, politicsna prestímánya prikapesijo ino nigdár vu nikseféle skandáli, prisziljenoszt je tála nej vzéo. Ino zdaj je dönok mogo doli zahváli i odhájeti. Francuski ország goriáldüje ednoga szvojega odlouceni csloveka zátó, ka naj szvejti pokázse: po kaksem szpreminývanyi je sou szkousz Francuski ország. Pri toj prilíki csloveki — esi rávno nescse na pamet príde Vogrszki ország, gde politikuske nemajo bátrivnoszt i nemajo moucsi kcoj, ka bi sztirali tákse persoune, steri szo nanes nej tak znameniti, kak Millerand ino k-nyegovomi iméni sze tüdi ne prikapesijo velki politicsni i diplomaticsni faktumi. Francuskomi országi je zvönejsnyi országov szim-

Farmerov Organizácia

Amerikanszki farmerje szo zdaj etoga hípa združseni vcs kak vu 10 jezér organizácijsz, tou glászi Department of Agriculture. I tou je rávno falinga, ár esi bi oni bíli združseni vu edno velko organizácijsz, te bi sze oni doszta bole pomágali med szebov. Nyim je potrejbno, naj sze združsijo vu edno velko organizácijsz, ár szo nyigovi küpüvajúcsi vszi združszeni i esese tak, ka szo vszi vu ednoj velkoj organizácijsz, zátó pa lehko fál küpüjejo od farmerov. Tecsász dokécs, ka do farmerje tak raztepeni kak szo zdaj, tak sze oni nemrejo vesakati toga, ka bi oni szvoj pouv lehko za posteno cejno oudali. Dokécs, ka do vu 10 jezér organizácijsz szlísi, szo oni rávno tak, kak pa táksa szoldacsíja, stera nema rédnoga voditela, esi pa rédnoga voditela vojszka nema, tak je pa táksa vojszka nej mogoucsa boja gori vzéti prouti dobroj mocnoj vojszki, stero dober i razmeti vojvoda pela ino ravna.

Delavszki voditeo oszod-jeni vu vouzo

Vu Norvég országi rávno tak, kak vszepovszédi, delavszke organizácijsz csesztikne tüdi pregányajo, esi tiszti szmejo kaj prouti gorisztjócsi vládi povedati. Zdaj je na pét meszecov vouze bio oszodjeni Oskar Trop, glávni reditel od delavszki novin pa rávno telko vrejmena vouze je doubó delavszkoga pártá predszenik Martin Trammal, ár szta nyidva vu novinaj písza, naj delavei ne szlízsijo szoldásztvo, esi vláda goriponüca szoldacsíjsz na tou, naj obráni tiszte delavei, steri nesesejo strájkati.

Za tou písza szta nyidva eden po ednom doubila pét meszecov vouze, ár szta prouti vládi drasztíla delavszko lüdsztvo. "Birovíja, stera je nyidva szoudila, je vu tákso formo prineszla szoud, ka vláda tou nemre trpeti, ka bi delavei vszigdár protivno prouti sztáli vladársztvi i za toga volo je potrejbno bilou teva dvá prejd nyiva csesztika vu vouzo djáti, naj szí tam premislávata, ka ka pomejni prouti vladársztvi hujstíti."

Tak sze godí zdelavszki organizácijsz csesztikami, esi tiszti právico glászijo delavcom. Teva dvá csloveka szta sesela delavei obráni, zdaj szta pa za toga volo vouzo doubila i na szlejdnye sze birovíja tak lepoj szpomené sznyidva, ka naj szí vu vouzi premislávata od dela, ka ka pomejni prouti vladársztvi hujstíti.

ISKANYE

Iscsem Gaber Ádáma, kí je rodjeni z-Vuce Gomile. Postüvani prijáto, daj glász od szébe, ár szam zse pár lejt nej esüo od tébe. Proszim szlovenszke brate i szesztre, steri te esteli vu eti novinaj i kí znáte za mojega prijátela, naznánye nyemi dajte, ka ga iscesem. Po mojem znányi vu Bridgeportu prebiva, ali vu kaksem streeti, tou nevém. Moj átresz: Stephan Kutos, 220 E. 5th St. Bethlehem, Pa.

HIZSE ZA VÖDATI

Prinasz sze hizse vödájo, na kéдне ali na meszece.

Fájnsz notri szprávlene hizse, elektrík i gáz poszvejti.

PRACZKO i NÉMETH
311 E. 3rd Street
Bethlehem, Pa.

patíja vrejdna telko, ka szo goriáldüvati za nyou ednoga velkoga csloveka; Vogrszkomi országi je pár lüdi vrejdno telko, ka goriáldüje za nyí zvönejsnyi országov szimpatíjo!

PENEZEPOSILANYE

vu szvejta vsze tále, vu dolláraj, ali vkaksíkoli drügi penézaj, po POSTI i TELEGRAFI.

Sífkárte. Vlozsbe

KISS EMIL Bankhizsa

133 Second Ave., New York, N. Y.
Pestinszko Vogrszko Trzstvono Banka i Vog. Kr. All. zseleznicke kárte kancelaie jedini zasztoupnik vu Ameriki.

ZA ODAJO

1 Bobén i vsze ka kcoj szlísi sze odá za trno fál cejno.

KOEHLER MUSIC HOUSE

26 E. 3rd Street
Bethlehem, Pa.

LASZTIVNO POKOPÁLISCSE SZI RÉDIJO ZMOZSNI POGLAVÁRJE NA SZAMOA ZÁTONI

Escse vu szítíki szí dájo napraviti lejpi szprévod na szvoje postenyé i vu skrinjo lézsejo. — Potem kak "szivoucsi mrtvecke" hodíjo.

Szamoá zátón je jedíno meszto na szvejti, gde oprávesano sze szpomínajo od "szivoucsega mrtveca". Tomi razlozsénye je tou, ka nájmre bogáti lüdjé i zmozsní poglavárje esese vu szítíki szí dájo pokopáliscse obrzszati, stero vu skrinjo lezsécsi glédajo szkousz.

Na Szamoá zátóni je od tiszti mao, kak je vu 1830-om leti krsesansztvo notri vpelano, pa nájmre od tiszti mao, kak je Szamoá zátón pod amerikanszko visiso oblászt priso, szprévodov ceremonía malo szpremenila, ali vu bívoszti je szkoron vsze tak osztalo, kak je prve bilou.

Rázlocsok je vszevküper szamoá tou, ka zdaj ne molíjo rázlocsni bolvanov vtisajúcsi oblászt ober mrtvoga tejla, nego krsesanszko Bogá, Ovák je pa vsze vu sztárom osztalo ino szivoucsi lüdi mrtelna ceremonía je esese zdaj tüdi vu návadi.

Na Szamoá zátóni sze lehko oprávesano právi, ka lüdjé szkousz glédajo lasztivno pokopáliscse. Tiszti, kí szí szam zrendelíje szvoje pokopáliscse, naprej ravna, ka kak sze naj szkonesáva szprévoda ceremonía. "Szivoucsi mrtvec" vu skrinjo lézse, rodbina okouli posztáne, objoucseszo ga, z-dárami ga zasztíplejo ino tákse jávkanye doprineszéjo, tak da bi rejszan mrtvec bio.

Vu indasnyi cajtaj szo pri mrtelnom hrámi vküper prísevisz szalüvajúcsi i rodbina mrtvecses peszmi popejvali i zavolo véksega szalüvanya szo sze z-kaményom i z-nozsami oranili. Na szprévoda dén je cejle vézsi szítek hejnyao, vilice szo záprli i nájmre tak, ka szo velke sztéble prevrgli i nemogoucsa je bíla hodba i vozsnya.

Dneszén zse ne delajo tákse, ali ovák vödrzsjío kre toga, ka po mrteloszti familiszke kotrige zavolo szalüvanya do dnévov, vcsászi esese dvá kedna glád trpíjo. Escse dnesz sztojí gori tiszta návada, ka sze po szprévodi ednozadrügi glászi rodbina i poznánci prej zavolo szalüvanya, ali po právici pa zátó, ár táksega hípa hizsno blágo i tak bogme sze pripeti, ka okouli mrtvecsesga hírama isztinszko szünyávanye szhája.

Dober Obüteo na Nogáj

je táksa vrejdnoszt, kak dobro zdrávje, ár bozsén obüteo dosztakrát na níkoj dene zdrave nogé. Na bolézne nogé pa dosztakrát nanájdemo prípravne obüteli vu rázlocsni storaj, ali esi knam prídete, gvüsnó nájdete na prebéranye.

SZPROTOLEJSNYI I LÉTOSNYI CIPELJE

za zszenszke, moske i deco

vu nájplesoj posztávi, nájnovejšoj moudi i nájbougsega zdélanya po nájrédnejsoj cejni sze dobíjo vu nasoj nouvoj cipelnoj baoti. Szamo ednouk probajte küpiti, gvüsnó te zadovolni z-nasim blágom.

EIML MARKOWITZ

cipelna baota

729 E. 4th Street

Bethlehem, Pa.

PAZKA!

Vszí tiszti, steri prehládjenoszt, reuma, plécsnebolezní ledevgyé, roké, nogébolezní, kasla, obíszí; zsalodcnom betegi ali vu kaksem drügom betegi trpíjo, naj sze zvüpaznosztjov obrnéjo k-meni

Diana Vrácsne Toplice

JOSEPH HORVÁTH

809 E. 4th Street Bethlehem, Pa. (So. Side).

Telephone: 2174

Piáne i Popejvke Soula

Po akadémcísnom methodusi vesim na Piano igrati i popejvati tak zácséne, kak naprejdoucsé, deco i odrascseni z-nájplesim nászhajom. Vszáki 6-ti meszec z-korcentom poszvedocsíjo moji vucsenicke nyigovoga naprejdejnýa. — Dájte notri vpíszati szvoje deco, od zadovolnoszti garantejram.

LAMPRECHT MICI

Orszacske Vogrszke Král. Igrroteakadémijsz egzámena diplomejrana piáne i popejvke tanárkinya

710 E. 4th Street, Bethlehem, Pa.

Opomínanye vu sztárom kráji cstejoucsim

Szpostenyom goriopomínémo vsze one vu sztárom kráji cstejoucses sterim je zse na novine naprej placílo doli príteklo, naj sze poszkrbíjo za tou, naj je nyigovi prijátelje ali dobrocsínitelje eti vu ameriki plácsajo vu rédnom vrejmeni, ár szmo ovák ti ednim novine príszíljeni presztaviti, sterim je zse naprej placílo doli príteklo.

Tak proszimo, naj szí cstejoucsi tou vu znánye vczemejo ino naj nam tou prosnyou szpuníjo.

z-postenyom

Amerikanszki Szlovencov Glász
Redítelsztvo.

SZLOVENEK neszmi brezi szlovenszki novín bídti. Plácsajte naprej na nase novine!

VELKO

dobroto vcsíníte, drágsi szloveni, esi sze v-storaj szpoménéte, ka sze vu nasi novinaj esteli glasüvanye.

CHICAGO, ILL.

ISKANYE

Iscsem Sinko Lajos i Franc Amilíjo, rodjeníva szta z-szlároga krája z-Rogasevec. Proszim nyidbva, ali pa szlovenszke brate i szesztre, naj mi naznánye dájo, gde nyidva zdaj prebívata, za stero zse naprej povém zahválnoszt. Odzgoraj imenüvaníva, po mojem znányi sze zdrzsávata okouli Pittsburgh-a ali Bethlehem-a. Proszim vász glászte na ete átresz. John Gombotz, 1229 Greenleaf Ave. Roges Park Sta. Chicago, Ill. Jasz szam rodjeni z-Nusz-kove.

SZTABLANO POSZOJIO GRÜNTALASZNOSZT

prvo ali drügo vu vszákssem vrejmeni dámo

Mí küpímo ali odámo Grüntalásznoszt

FEKETE & SON

2519-21 West Chicago Avenue,
Chicago, Ill.

pouleg Western Avenue
Telephone Seley 6050

Vu preminoucsi 20 lejtaj szmo nase dugoványe pri Küpüvanyi Sztablanoga poszojila, Grüntalásznoszt, vu zvönejsnye országe penéze i sífkárte posilanye znájvéksvov zadovolcsínov szpunili vszákomí.

Vszákomí onomí, steri scsé szvoje rodbino z-Prekmurja, z-Bánáta, z-Bácske, z-Szlavoníe ali z-Vogrszkoga eszi szprávití, mí szprávitímo vsze potrejbne píszma za tou potrejbcsino brezi vsze sztroskov.

PENEZEPOSILANYE

Mí dolláre posílamo vu Prek-murje, Bánát, Bácska, Szlavoníe i na Vogrszko.

Gvüsenosztí-Kiste

Mí z-árendo dávamo Ogüüasnosztí kiste za \$3.00 i více na leto

Jánosi szo z-Amerike poszlali pamet

-- Isztinszka zgodba. --

Vu szrdei ino vu dšisi je trno razsasoszen priso domou z-bojne Balázs János. Na stero sje je szkonesalo velko klanyé, na stero je znouva lekho vido pred lejtimi povrszeno málo rysz, nyegova lasztivna mati je dovica grátala, ino ka je jedína delavna rouka — domá osztányenoga sztarovitnoga oesó rouka — hejnyala delati, nyigovo málo imánye je tšidi na zgišo slo. Nyigovo málo zemlou je zarászla travína, hízno zšivíno je szíromaska sztára zsenszka pomali z-odála, ka naj z-tisztoga mantrá od dnéva do dnéva szvoj zšitek.

— Szamo ka szi priso, moj vřli poejb, — je obinola mati domou prisévsega szinü. — Vej zdaj zse dobro bode vsze, ino esi je nász glí poglédnola goszpodnoga Bogá rouka je dšonok nyegova dobrotivnoszt, ka szi vu zdrávji prisao domou z-bojne, moj szin.

Ali zopsztoszka je bíla materszka lúbézen, zopsztoszski miroven dom, z-Jánosovoga obráza szo szmogorne obláke li nej mogli razegnati. Pa je odebránko zse tšidi meo, pa esese z-vészi; Takács Marisko. No, tou sje rávno nemre povedati, ka bi ji bogásztvo pozdignolo, nej! Bogme szíromaskoga szallárszkoga esloveka hesi je bíla, ali nyéna lepota vszako szíromastvo dá pozábíti. Ár dalecs po krajíni sje nej námero pár onim lejpim szívim oesám, tisztoj peté kucsésoj, kak szaje esarnoj kiti, stero je sztrasno lepou okinesávalo nyéna rouznatna lísica. Ali na deeska zsalosztí je nanes tou prelejšo sztvorjenye nej znalo otávlati. Na máli grúntee je nanes nej hodo vő.

— Zadoszta sje je zdrzsávao — tak je pravo — med zemlámi, vu grabaj, vu sancaj.

Zadoszta je gloubo prejšle prejk stiri lejtvnoscsí-vudné na bejšzski poulej, grozo sje je zdaj od nyé. Ino zaman je bíla lejpa rejes, molba, zaman je bio esedni lšdi tanács, ali zaman je bilou veagajouse materé káranje. Szledi sje je zse na kresmou tšidi navado, pa pred tém je niti fárbe nej ládao pítvini. Naszlejdnje sje je dšonok szkonesao. Eden lasztiven brat je zse pred dávnimi lejtimí vu Ameriko odíso ino z-kroglínszki veszníc je tšidi doszta lšdi pozno, kí szo prejk mourja probali szreco. Doszta szo pripovedávali od toga romanticsnoga országa, gde vszáki eslovek blájzszeni bode, gde sje tak pouva dollár, — ka sje rávno szamo doli trbej prignoti po nyé. I Goszpodni Boug, kak velki penez je eden táksi amerikanszki dollár, — szamo za eden falat tšidi za edno pršiesco vogrszski bank dájó. — No hát szamo tak bode dobro, tak pride vsze vréd, ka je do eti mao zaműdo. Kakse prestimanye de meo vu yészí, esi z-tisztimi amerikanszkimi zaszipani pride domou, nanes nede mogo bidti dršgi ritar. Pa sto bi bio — té? Kí szo niti vő vészí nej potisznoli szvoje-ga nousza? Szvojoj lasztivnoj materi, kakda je naprej dao szvoje nakanejnje, zacsno sje joukanye i skuz povouden:

— Drági moj szin, nemam jasz nikoga zse vees eti, ne povrsime na moje sztára lejta, ti tšidi, pa jasz tšidi tak bode-va jedíno eden od dršgoga, kak kre ceszté bodouese robűtje.

— Ne sztarajte sje drága mama, nazáj pride ednouk, vidli te, vu velko bogásztvo, blájzsensztvo vász denem na sztaroszt.

Ino zaman je bilou vsze, zaman szo Takács Mariske szkuz-

natne lejpe oesí, ognyo erdése, molése viusztá, — János je zszvojeja nakanejnja nej pűszto.

Szamo ka potiivanye vu velke peneze kosta. Z-velkim zselezniskim potiivanyom pride do mourja eslovek, od tisztee pa tiszti neszmero velki hajouvje pelajo po velkőj vodej prejk vu noví szvej. Neszmerno velko je potiivanye, ali neszmermí szo tšidi sztroski. Gde bi pa dšonok vészó? Zemla...? Vej esi bi robűtje pa sesetálje z-zlá-timi penezi plácsali, té bi nyemi nej trbelo vu Ameriko potiivati, ár bi esese od goszpodárov bogatejši bio, — tiszte hitváne kravice cejna je pa nanes na zselezniske sztroske nej zadoszta, ali esese je lasztivnoga sztarisa jedína hránitelkinya. Zmiszlo szi je, ka de nájbouge, esi de András brati píszaó vu Ameriko; naj nyemi tiszti posle sztroske, vej on tiszto tam vőnej z-postenyom nazáj plácsa.

Tak je tšidi esinio. Odíšlo je píszmo vu Ameriko ino bogme je vu vřejmen kostalo, dokées je na tiszto odgovor priso. Ali odgovor je nej táksi bio szploj kak pa kaksega je János esako. Tou je píszaó András:

— Drági moj brat Janesi, ne veszelim sje trno, ka nájne lúbéne sztarise jedíno povrszes domá i esi gli bi na onom málom grúnti szvoje zšivlejnye z-krbnim delom najso, dšonok sje eszi zselejš. Ali jasz nesese, ka szvojeja oblájzszenya zasztávnika vu meni vido, jasz te pomorem, ka naj vőprides. Szamo ka drági moj brat, velka nevola je tou, ka jasz od tébe esűjem. Tou guesűjo domáesi, ka szi dela ogibajouse eslovek grátáó. Bolelo me je tou esűti, ali esese szo tou tšidi pravli, ka kresmé prag tšidi tí klácsis vu vészí nájbole szkrbno. No tak, drági moj brat táksi eslovek je nej eszi valon. Ár oblájzsati, — ne právim — sje je mogouse eti, ali szamo cejlomí esloveki. Kí meszto motike, koszé vinszko kupico má v-rokaj, tisztoimi je nájbouge, esi domá osztáne, vészí na szramoto, ár eti táksi eslovek od gládi veszne. Esese domá rojsztina vesznica bi tšidi rada zatajila dela ogibajousega szinü, jeli szi ne miszlis drági moj brat, ka tšihinszki ország táksega esloveka nesese drzsati? Mores sje pobougsati drági brat — jasz ti dvej leti povém na tou. Csi sje tecsász pobougsas, níksega zadrzsávanya ne bode, ka bi naj nej sou vu Ameriko, jasz bom dober sztao za tébe eti, (ali tou pa dšonok nemres zseleti, ka po táksem znásanyi naj esinim tou) ino sífkárto ti tšidi poslem.

Bogme, János sje je razsaslosztio malo na píszmi, ali na mocsno szkonesanye szi je zmiszlo: Dobro je, — tak bode, kak moj brat sesé, vnoscsí-vudné bom obdelávao zemlou — ali dšonok mo vu Ameriko sou. Na dršgi dén je zorja zse na poulej najsla Jánosa. Jaj, da je zsalosztio videjnje te zapűseseni grúnt. János je z-mocsni-mi rokámi préjao k-deli, nepresztanoma ga je tá miszel zazsigala: dšonok bom vő sou!

Delo je lepou slo, pouv sje je za trno doboga obecsávao. Zapűseseni hram, dvorisese je doboga szkrbnika dobíla vu Jánosi. Okouli douma sje je za trno doboga obecsávao. Zapűseseni hram, dvorisese je doboga szkrbnika dobíla vu Jánosi. Okouli douma sje je tak olejpiło, ka je nanes nej bilou mogouse gori szpoznati. Za zšivíno je na dobro obdelá-

vanoj zemlej obílna krma zrászla, trno sje je gori szpouvala, podkrmila ino tak je na hitro mále sume penez priso k-hrámi. Velko blájzsensztvo je priso vu tou málo hízso. Jánosa lasztivna mati pa Mariska szta prevees lejpo prísesztnoszt priprávlale po vecseráj po szkonesanyi dela.

Vej pa, ka je isztina, je isztina, János sje je tšidi zacsao veszeliti bivoszti na táksem obracsáji, ár je vszígdar pri-

povedávao: no, moj brat András niti edne rejesi nemre praviti — pravo szam, ka bom vu Ameriko sou, — pa tšidi bom sou.

V-jeszén je vido János, ka je pouvanye esese bouge bilou, kak pa na kakse szi je raesunao. Lejpe peneze szo szi szpravili, zvön toga, ka szo szi dš pridoucsaga pripouvka zvszega obilno vkraj djáli.

(Dale i konec pridoucsi keden)

VELKO PREBÉRANYE

Na vszej Oblejcsaj od 42 do 52 1/2

SPECIÁLNA CEJNA

Pa tšidi velko prebéranye na extra velikoszti Oblejcsaj od 42 1/2 do 52 1/2

Pride zdaj ár szi trno na lehci preberéte

SIMON'S

8 E. 3rd Street

Bethlehem, Pa.

EDNO PÁR SPECIÁL NOSZTI ZA ZDAJSNYO SZOBOTO RECEIVEROV-LET-GO-ODAJA pri UNITED FURNITURE CO.

30 EAST THIRD STREET

BETHLEHEM, PA (So. Side)

V-Szoboto bode velki dén na toj VELKOJ RECEIVESZKOJ —LET—GO— ODAJI. Nase prelejšo \$75,000.00 vřejdno fájno pohistvo i na pod presztrale moremo na peneze obrnouti naednouk. Cejna je dopűcsena na teliko, ka kűpűvajousei od 35 do 50c lekho prisparajo na vszákóm dollári, steroga za pohistvo dájó. Vsze nase blágo na odajo pride.

MATTROCJE

Pétdeszét fájni z-esisztoga pamota napunyeni mattrocje bodejo odáni, na sűrko poszteo valon, dvá falata, dobro blágo. Odáváli szmo je za \$17.50. Receiverszka cejna \$9.75

POSZTELNI SPRINGI

“Simons” steri je náj mocsnejši i trpěcsi posztelni springi, napravleni szo z-pleténoga droda, mi je mámo vsze velikoszti. Odáváli szmo je za \$7.50 Receiverszka odaja

\$4.95

SZKRIM DVERI

Vřejmen je tš za Szkrim dveri. Mí mámo. na odajo z-dobroga trdoga leszá szkrim dveri — velikoszť 6'10"x2'10", 6'8"x2'8", 3x7 dobro napravlene, mocsne i trpěese. Rėdna cejna je bíla \$4.00 Receiverszka cejna \$2.45

CONGOLEUM

Précimbno prebéranye na 2 járda sűrki prvoga klácsa Congoleumaj, prípravni za vsze hízse, tou je brezi vszega dvojųvanya nájizsesa cejna na pod presztralaj. Odáváli szmo je za \$1.70 tekouesi yard. Receiverszka odaja \$1.29

LÉD BOXE SPECIÁL NOSZTI!

Eti je fáloesa tisztim, steri sesűjo mále boxe za lėd, lėd lekho odzgoraj notri denete 50 fűntov. dobro napravlena odnotra je bejla. Odáváli szmo je za \$28.00 Receiverszka cejna.

\$15.75

SZTOJÉCSA UJCKANCA

Eto je tšidi velka fáloesa. Té ujckance sje sztrdoga leszá, dobro napravlene i fárbe szo zelėna i erdése. Odáváli szmo je za \$14.75 Receiverszka odaja \$9.75

Rasztove 5 fuszov porch ujckance, galvanájz lanes, mocsne i dobre zgotovlene, odáváli szmo je za \$7.50 Receiverszka cejna \$3.79

CONGOLEUM RUGSZI

“Gold Seal” Congoleum Rugszí szo standard idobroga kvalitėta, tej sje louesijo od vszej dršgi i trno dugo dršsijo. 6x9 Rugszí je prípraven vu szpanyé hízso i vu kűnyo. Rėdna cejna je bíla \$9.00 Receiverszka cejna \$7.95

7 1/2x9 Rugszí vu vnougi lejpi formaj, rėdna cejna je bíla \$11.25 Receiverszka cejna \$9.75

9x12 Rugszí, prípraven vu prebivajouseo hízso i vu obejd-nice hízso. Rėdna cejna je bíla \$18.00 Receiverszka cejna \$13.95

UNITED FURNITURE COMPANY, 30 E. 3rd St., Bethlehem, Pa.

W. W. DEGEN i H. E. CAMPBELL, Receiverje.

PAZKA! SZLOVENCÍ!

Szpostenyom naznánye dam vszém szlovencam vu Ameriki, ka sje fájno prebráno HAJDINSZKO PSENO primeni dobí kűpiti. Storoske szi od méne lekho pristelajo kelko sje nyim vídi od 50 fűntov vise. Ali esi stoj sesű probo meti, tiszti naj dene 25 centov stempline vu koperto szpízsmom tak tiszto-mi po posti poslemo eden paklin pšena.

PETER BERTALAN

458 N. Jordan Street

Allentown, Pa.

NAJDITE SZE ZVASIMI SZPOZNANCI VU

NEW MERCHANTS HOTELI BETHLEHEM, PA.

(4th & New Streets, South Side.)

Nájboukse vőobszlűzsávanye. — Primejma cejna W. E. HOCH, Lásztűfk.

Vzsívajte Spilo

koncert, opero ali ‘movie’ popolno zdoimí oesámí. Tou je nájvėkse trplejnje kak vam, tak dršgim, esi sje vu veszėlom meszti i te vam z-oucsi szkuzé tecsűjo ali vász pecsűjo ino vam erdése grátajo. Zavűpajte na nász naj vam oesí vu dobro posztávo denemo naj lekho vzsívate veszėlo dobre dela vu zšivlejnyí. Pride esese dnese.

Mí szamí brűszimo glazsojne

THOMAS P. CULHANE O. D. OPTIKÁR

127 West Fourth Street

Bethlehem, Pa. (So. Side)

Bethlehemszki Banki

stere porácsamo nasim szlovencom, kak nájpostenejsa i zavüpana mejszta za sparanye i povnozsávanye nájvék-sega kincsa : PENEZ.

13990

ZADOVOLNI VLOZSNIKOV MÁMO.

Sztoga racsuna na vszáki stiri prebi válcov eden vlozsnik szpádne i tou trno szveklo poszvedocsi, ka vöobszlüzsávanye, prijaznívoszt i nasi vlozsnikov zagvüsanye je trno pripoznano.

PREBIVÁLCOV DOSZTOJNOSZT

nas bank vszigdár vu voditelszkom pozványi szpeláva

Po vlozsbaj trétji percent interesa plácsamo

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House 3-ji i Adams Sts. kükeo

Ete bank je vrejden i rad vzeme vase vlozsbe

Notrivlozsbeni penez suma je vecs kak sészt million dollárov.

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Veika od Glávnoga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehem

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozseni penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

Ne odlásajte

csi scséte za szvojo rodbino ali prijátele pravice i sifkárte poszlati, naj vu nouvoj kvoti vöpridejo, ár po toj kvoti doszta menyé lödi püsztijo v-Ameriko.

Pridte vu nas Bank i mí vam dámo vsze preszvetlos-csenyé stero vam je potrejbno k-tomi deli. Sifkárte odávamo na vsze linije i pravico vam tüdi szprávimó.

NA INTERES POLOZSENI PENEZ PLÁCSAMO 3% INTERESA.

MI MÁMO PENEZE NOTRIPOLZSENE

od

PENNSYLVANIA DRZSÉL VLADE
NORTHAMPTON VÁRMEGYÖV VLADE
CITY OF BETH. — VARASKE VLADE
CITY OF BETH. — SOLSZKE VLADE

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

AMERICAN WINDISH PUBLISHING CO. INC.

Z-nouvimi masinami moderno notrivpelana Stamparija. — Oprávla szakseféle stamparszko i knigovezárszko delo vu nájkracisem vrejmeni, vu nájlepsem vöposztávlenyi za náj-: bole rédno cejno. ::

“Amerikanszki Szlovenov Glász” stamparija

TOLDI

VERSUSKO PRIPOVEDÁVANYE

“Hé ! kresmár ! no, gde szi ti ? drevéna csonta ! szpís, ali szi mr'o, kaj nevuzsgés poszvéta ?”
“ka bi szpao (koga je prineszao pá veter ?) ná, poszvét; pint ali stüco zselés, boter ?”
“Tak pint, kak stüco bi mí zaman goridjao, neszi velko kanno puno, csi bi rad znao !”
Csüdiva sze kresmár na tô rêcs, i hünga, mészlivsi vu szebi : “zdaj szem dóbo, pívca !”

Bence medtém turbo notriprineszivsi, Miklosi zdaj jáko técsno szpádne jeszti, jo je pa i komaj doszpeo poszérati, trijé nebi mogli teliko cerati.

Gdare bi pa kanno ov goriprineszao, liki k-metanyi sze je Miklos podpaszao, pét pintov pehár je do polojne szprázno, “jaj, jaj ! naskódi ti !” kricsí Bence szuzsno.

“Naskódi, ali nê, ka máram ? - naj szi bô, tebé sze pa, veli, malo dosztája tô; veszelimi csleki je pamet li szpóna, pokopajva jo dnezsz; eto más, li pív, na !”

Z-tém-prékdá poszôdo sztáromi Benceti, trepecse zdaj rôka zse szlabomi decski, niti je on vcsaszi doszta piti nêszmeo, i gdare je gutno, tô je vszigdár precsteo.

Gda sze pri tom prêdnym sztôli tá godíjo, odzaja pri káhlaj cimbole zbrníjo : e'n sztári cimbolás je dreveno v-kôti, szpao je, ali gorisztano, gosztá csüvsi.

Toldi je pa kanno z-vínom v-rôke zgnabo, ino zsnyöv na szredtél veszêlo vöpráscso, pio je ino plészao; hizsa sze vsze trôszí, Bence pa li právi : “pazi, naskódi ti !”

Vu potrejbnom vrejmeni eden ton vogelja million dnévov i noucsi odvnré — Nase vogelje je za obrambo prouti mrazi.

Ví esese pomlite kaksá nevola je bíla za vogelje lajnszko zimou, — jeli de kaj bougse vu etom leti tou ni eden nevej. Zakaj bi szi vzéli nepotrejbno pripetjé ? Edno pár tonov NASEGA VOGELJA vu vasoj zemenici vász obráni od mraza i od nevarnoszti vu zími, ino vam hram priátelszko naprávi. Eden ton od NASEGA VOGELJA je vecs vrejdno kak pa millon füntov vrásztva.

BETHLEHEM COAL CO.

Third & Monroe Street — Phone 882

Millione sze potrosijo prouti tuberkulozis betegi

Vu Zdrüzensi Drzsélaj sze vszáko leto 55 million dollárov potrosi prouti tuberkulozis betegi . Tá suma sze z-tála od Drzsél dá z-tála pa vküper poberéjo od dobrovolni darüvnikov, stero je zaisztino velka suma ali záto vszáko leto telko penez vküper pride, vcsászi esese vecs, naj szo szamo mogoucsi té nevaren beteg presztaviti.

Ali tá zdrüzsena moues, stera sze bojüje prouti tomí nevarnomi betegi, je táksi náshaj doszégno, stero na prvo premislejnye nanes nesese-

mo trno vörvati, ár tak mészli-mo, ka je tou nej mogouese, ka bi sze té beteg lehko presztavo. Ali eti nam zdaj racsuni pokázsejo, kelko sze je vesinolo vu tej lejtaj, vu steri szo prouti tomí betegi gori vzéli. Vu 1904 leti je od vszáki 100,000 lödi 202 mrlou vu tuberkulozisi. Ali vu 1923 leti je zse na vszki szton-jezér szamo 95 mrtvecov prislo.

Zdaj vu etom vrejmeni 1,400 tuberkulozis spitálov i szanatoriumov jeszte vu rázloesni mejsztaj v-zdrüzensi drzsélaj, steri 70 jezér posztelov májo, za tákse betezsníke, steri vu plüesni betegaj trpíjo.

Od 1914-ga leta mao szo zse sészt-sztou jezér lödi zavrásili vu tej spitálaj i szanatoriumaj, steri szo zse napádnjeni bíli z-tém nevarnim betegom i steri bi ovak má bidti zse dávno pokojni bíli, ali tak szo sze vözvrásili ino szo zdravi domou prisli z-spitálov, ali szanatoriumov i dnezsdén szo za nie valon kotrige med národ-m.

KÚPITE SZI
VOGRSZKI-
SZLOVENSZKI
REJCSNIK

Sztálno Pripravni Cipelje

Gda szi zsenszke tákse cipele küpíjo tiszte tak ime-níjejo kak “Pocsinka Cipele — Cipeli, steri szo táksega dobroga videjnya sze lehko noszijo cejli dén, brezi toga, ka bi nogé razbolele — csi rávno zsmetno delo oprávlamo.

Dobro paszatni Cipelje szo tiszti, steri szo esese od sztári veseni delavcov naprávleni — naprávleni dobro, méhki i paszajo sze na nogé tak, kak cslovek rávno zselej.

Z-ednim remenom Slipperszje, naprej sürki, niszike peté \$3.00

Z-dvema remeni Slipperszje szrejdnje náprave \$3.50

Nisziki Cipelje — Méhki csaren leder, mocsno naprávleni dobro podmetani dvoje formo sze dobíjo \$4.50

Rávno táksi, szamo ka szo malo visisi \$5.00

MOCSNI ZA DELO CIPELI MOSKOM

Eto szo Cipelje, steri szo trno mocsni i nej szo drági. Leder je méhki, nogé szi vu nyí dobro pocsi-vajo. — Poplatje szo speciálno szamo za té poszeo naprávleni i duzse drzsíjo kak zgumija ali z-ledra poplatje. Tou szo “non skid” poplatje. Tej poplatje vász obvarjejo od szklízanya, csi te na sztreji delali ali po szühoj trávi hodili, ár sze tej poplatje ne skalíjo tak kak drügi z-ledra poplatje.

Trno szo prípravni za fabricsko delo ali pa za kaksekoli zvönejsnye delo \$5.00 pár

DEGNAN'S THIRD & TAYLOR STS.
BETHLEHEM, PA.

ZAHVÁL NOSZT

Onim daritelom kí szo dobro volno darüvali na Vanecske vézsi Zvoné

Darüvajoucsi iména:

Siplics Lajos, Vanecsi ..	\$ 2.00
Banko Ferenc, Szebeborci	2.00
Lebar János, Dolina	.25
Melin Ferenc i zsená, Vanecsi	1.00
Banfi Gizella, Vanecsi ..	1.00
Sostarécz Iván, Püconci ..	1.00
Horváth József, Vuesa Gomila	1.00
Persa István i zsená Brezovci	.50
Vörös Károly i zsená, Tesanovci	.25
Mikola Anna, Vanecsi ...	5.00
Tkaucs Teréz, Márkisevci	1.00
Császár Kálmán i zsená, Maránovci	1.00
Leposa Mária, Petrovci ...	.50
Kardos Lina, Petrovci ..	.25
Varga Iván, Püconci	1.00
Luthár József, Krizsevci	1.00
Keresmár József, Vuesa Gomila	.50
Kolossa Sándor, Dolina ..	1.00
Kolossa Miklos Püconci ..	2.00
Szever Miklos, Püconci ..	.50
Fartély István, Bokrecsi	.50
Leposa János, Petrovci ..	1.00
Bakán Ferenc, Szobota ...	1.00
Bakán Vera, Szobota	.50
Bakán Mária, Szobota	.50
Bakán Lina, Szobota	.50
Pintaries Mária, Martjanci	.50
Bükvies Sándor, Lómerje	.50
Bükvies István, Puzsevci	.25
Pécesek István, Krnei	1.00
Rituper Kálmán, Bokrecsi	1.00
Monek Márton Magyarlak	1.00
Göncz Vendel, Hosszafalu	5.00
Boldizsár Fáni, Salamenci	1.00
Rituper Lizi, Mosesanci ..	.50
Melin Mihály, Bodonei ..	.50
Benesics István, Szobota	.50
Fartély Sándor, Bokrecsi	1.00
Mőrecz Lajos, Püconci ..	1.00
Horváth József, Bogojina	1.00
Hassai Iván, Salamenci ..	1.00
Mikola István, Vanecsi	10.00
Mikola Ferenc, Vanecsi	10.00
Rozi Gosztonyi, Beth. Pa.	2.75
Vszevküper	\$65.25

Tou vö zneszé na Jugoszlávské peneze 5,000 Dinárov.

Podpíszaniva od szrdéa prihájjoueso zahválnoszt povejva po etoj pouti vszém odzgoraj imenüvanim darüvníkom, kí szo bíli prijaznívi darüvati za té lejpi cíl. Naj nyim Boug pövrné nyigovo dobrotivnoszt!

Mikola István
Mikola Ferenc.

Zavüpavnicke

“ Amerikanszki Szlovenov Glász” Reditelsztvo, szpostenyom naznánye dá cstejocsim, ka, kí szi té szlovenszke novine sesé zapovedati, naj szi je szamo pri nasi “Zavüpavnikaj” zapovej i naprej plácsa. Ali kí bi je Zavüpavnikom nej mogocsi bio plácsati, on naj nám notri posle vu Reditelsztvo.

Opominamo nase szlovence, naj vszigdár proszijo odpiszek (nyugto) od onoga steromi za té szlovenszke novine plácsate i poglednite csi na tisztom odpiszki steroa dobite bode tej novin imé: “Amerikanszki Szlovenov Glász”. Csi bi pa na tom odpiszki toga iména nej bilo, tak te odnász novin tüdi nemrete csakati, ár mi tákse vu znánye nevzémemo, stero mi niti naznánye nedobimo. Mi szamo onim poslemo novine i nyim nyigovo plácsano sumo vu réd zememo, kí do meli tákse odpiszke pokázati, steri szo od Amerikanszki Szlovenov, Glász novin szhájjoucsi.

Amerikanszki Szlovenov Glász novin Zavüpavnikov iména:

Bethlehem, Pa.

Bölec András

Pittsburgh, Pa.

Markos István

Simon István

940 Vista St.

Newark, N. J.

Erbert István

15 Wall St.

Steelton, Pa.

Kamplin József

583 4th Street

Allentown, Pa.

Péter Farkas

514 N. Jordan St.

New Brunswick, N. J.

Louis Koszár

199 Hamilton St.

Palmerton, Pa.

Doncsesz Jozsef

Elizabeth, N. J.

Gombotz Ferencz

Bridgeport, Conn.

Tkálec István

92 Pine Street

Akron, Ohio.

Jos. Kalamár

Chicago, Ill.

Mike Novák

1913 W. 13th Street

Krátká Historia od Moker Peteka

Grdo delo je, csi eden razbojnik, vouznik i pobegnynec sebé za novin reditela posztávi ino pravico scsé szlúzsiti med lúdsztvom

Med bethlehemszkimi szlo-
venci zdaj pá edna szenzácia
jeszte : na kornera, v-szalona,
ali nájbale pa vu cigár-fabri-
kaj vendar szamo od toga gu-
csíjo, ka je "Zeléní bit bio od
Mokroga". (Moker Petek me-
né esce itak za "zelénoga"
couniva.) Jasz szam trno rad
tomí, gda nase szlovence do-
szégne táksa szreca, ka kaj
nouvoga zvejo, ár po táksém
znájo szi od koga poguesávi
ino gda eden ovoga píta : "ka
je nouvoga ?", dñok nyim
nej trbej vszigdár teji dvej
návdnivi, nevolécsnivi rejesi
odgovorit, ka : "nika nevém!"
Gda szi kaj zgdí med nami,
tisztó kak szladesec dobro
szpádne vszákomi, gda zveji
trno me veszelí, ka szam rávno
jasz priso vu té sztan, ka szi
od méne pripovedávajo. Znam,
ka je zse malo presztára tá no-
vina, dokécs eti redouvje na
szvekloucos prídejo, ali záto
písem, ka jo malo obfrísim,
ocsrsztvim, ka do esce od to-
ga duze pripovedávali, ali
jasz szam med tém csaszom
záto vszákomi pripovedávao,
z-kim szam li vkúper priso, ka
"szam bit bio od Mokroga Pe-
teka!" Záto szam nájráj z-
táksimi recsámi povedo vszá-
komi, ka szi je szaksi szmejao
na tom, lehko povém, ka mi je
zaprvá nanes nisece nej vörvo,
ali gda szam se zse zezávao
na szvedoke, te szo mi zse
mogli vörvati.

Moker Petek me je zbio i
mené je nej szram tou zgodbo
vöszpízati, kak Mokroga Pe-
teka, gda je on bio posteno bit,
csi rávno je isztina tou, ka bi
me on szamo RAD zbio ino
nej szi je nyemi poszrecesilo
tak, kak je namejno, ali tou je
zse nej od nyega víszilo. Zdaj
tou lazse vszepovszédi, ka
szam nyemi prej dugi nousz
kázo. Jasz szi bár ne csúdi-
vam na tom pripetjé, csi szi
je gli zdaj obprvim zgoudilo
táksé delo z-menom i ka vecs,
esce szam gízdvávi na tou, ár
tisztí, kí je mené bantúvao —
pravpovejdano sseco bantúvati
— nej cslovek, nego szamo
eden Moker Petek ! Vu moji
mládi pojbinszki lejta szam
rad esteo grozne pripovesztí;
doszta Nick Carterov, Sher-
lock Holmesa detektivszki ro-
mánov szam precto ino vu
tisztí cslovek nájde rávno táksé
figure, zsvívane, steri szi vu
djányi, znásanyi i zsvilejnyi
prigljájo na Mokroga Peteka.
Precto szam pákrát od vel-
koga vogrszkoga písztála,
Gárdonyi Gézo z-vszej oszmé-
rov zvezkov sztojéce Göre Gábo-
ra knige, od tej mi pa tou prí-
de na pamet, ka kaksi "zna-
noszten" cslovek je Moker Pe-
tek, kí moudroszt z-modrúva-
nyom premení vkúper (tudás
és tudakosság). I csi eden
táksi prouszen hűdobnyák ed-
noga mirovnoga csloveka za
hrbtom napádne, szi nisece
nemre csúdvati.

Nemre me szram bidti tüdi
záto nej, ka szam jasz nej vesí-
no níkséga hűdoga bína, stero
bi prouti právdi, prouti pravi-
ci, prouti posténosztí, prouti
postenomi znásanyi, ali prouti
kaksemikoli zroki pregrejso,
na stero bi — csi szamo ednook
— opomináni bio, ka je nej
prav, ár nega csloveka, steri
ne naprávi falinge i nega táksé
falinge, stera bi szi nej
mogla na dobro djáti; vu táksé
deli pa mené nika ne tezi.
Jasz dobro znam, sto je Moker
Petek, szkoron me je szram vö-
povedati, ka szi je z-menom
vu ednoj vézi zlgáo, pa glíno
imé kompromítejra, ali záto mi
na málo mentúvanye szlúzsí,
ka je szkoron odzvóna Andrej-

szke vézi gori zrászo vu ed-
nom lougi.

Jasz nej trno doszta, szamo
ka szam od drúgi csúo, ali moji
vesznicsarje znájo doszta pri-
povedávati od nyega. Jasz
szamo na nisterne dogotke
poumlim. Moker Petek je tisz-
toga hípa Andrejszkoj vézi
tüdi szamo na szramoto i ne-
volo bio. Nej je bilou buese vu
okroglini, na steroj bi nej vzéo
tála, nej je bilou táksé pleszne
veszélince vu Gergoreovi kres-
máj i csárdaj, na steroj bi on
nej bio nazoucsi i szvajúvanye
pa zburkanye delao ino nej je
bilou tákséga hrma, gde je
dekla bíla, gde bi on po vese-
ráj i po noesáj nej hodo pod-
okno notri kukukat i nyegov
pokojni ocsa, kí je zadoszta
posteni szziromaski cslovek bio,
je nej szamo ednook priso k-
mojemi ocsi, kí szo duge lejta
rítar bíl, szi touzsit po szvo-
jem Peteki, kí nesece delati i
i krúha szlúzsiti, nego szamo
okouli klantiva i sztarisam
spot rédi, ali pokojni ga je nej
mogo vréd pobrati, ár bi szi
Petek posztavo na ocsa, z-tém
szi je protio na lasztivnoga
sztarisa. Pouleg toga djánya
szo moji ocsa — nevém csi
szamo ednook ali vesekrát —
trno szejrali, ka zakaj szi ne
pobougá, ali tou je zse zama-
bilou i od tisztí mao esemé-
má na mojego ocsa, záto je
edno pout tou píszaod od nyí,
ka : "Vrana ne zlezse golou-
ba."

Moker Petek je pa tüdi tak
priso vu Ameriko, ka je pred
temlicov odszkoco z-doumi.
Rávno na nouvoga leta dén,
gda je návada prinasz, ka szko-
ron bezsíjo z-cérkvi domou, je
Gergorec Istvána hesér, Lidi-
ko na Szeböborszkom potoki
doli z-brvi vu potok szúno,
Gergorec ga je touzso ino M-
ker Petek je pred szoudom od-
szkoco vu Ameriko. Gda je
odísao i szi tou vöszvedlo, dosz-
ta tüdi szi je olejsajoucs gori
zdejhno : "Hvála Bougi, ka
ga je vrág odneszo z-Andre-
jee !" Dobro poumlim na tou
tüdi, ka szo moji ocsa vesekrát
pravli, gda szo kárali koga, ka
"Tí drúgi Moker Petek !"

Tou je mála fotografía od
Mokroga Peteka, kí szi je eti
vu Ameriki za novin "redite-
la" posztavo ino szi zdaj za
toga imenúje, z-szvojim Göre
Gáborovim modrúvanyom.
Jasz, kí szam od 13 lejt szta-
rosztí mao vu toj mestríji, zdaj
szam zse 28 lejt sztar ino vu
tom vrejmeni szam trno dosz-
ta píszaod zvon szlovenszki no-
vin vu rázloesne velke vogrsz-
ke novine i nej szamo edne szo
zamerkaled med veesim :
"...Ezt a feltűnően érdekes és
szép cikket egy vend-magyar
írta..." itd., tou esce dnez
lehko poszvedoesim z-vecsimi
novinami i píszmami, — ali
záto bi me itak szram bilou
sebé za novin reditela imenú-
vati, nego nej je szram ednoga
Mokroga Peteka, kí telko raz-
má k-pízanyi i k-reditelsztvi,
kak koza k-bobneyj, stero szi
szvekle pokázse na Szlobodna
Reiesi !

Zdaj pa szkonesam z-tém
zbesznyénim vilicsnim vaga-
buntom, za isztino je skoda od
táksé prouszne figure stam-
parszko fárho zaprávlati, on
szi záto szvojega vrejdnoga
szouda nede mogo ogti, steri
nyega csáka. Trno szi blou-
di Moker Petek, csi szi tak
míszli, ka pravico z-pesznicami
zamuesi, nema on tiszte prilike
i mousci, z-sterov bi mené od-
vrno z-one pouti, od stero szam
zagvúsani, ka je ednáka i pra-
vicsna; z-pízanyom sebi ní-
dár nesece haszka, prestíma-
nya ali velko imé szpraviti, ár

Jedini trzsci Aunt Polly i
divatni Stout Obüteli za
Zsenszke. — Nega tak velke
ali tak mále nouge, ka bi mí
nej mogoucsi bíli Obúteo
dati.

Velikoszt : 2½ do 12 numere
súrki i vouzski.

**M. E. Kreidler
i Szinovje**

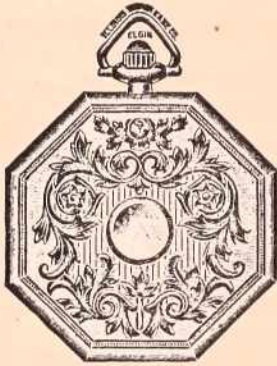
NAJPOSTENEJSA
OBÜTELI BAOTA
17 East Third Street
BETHLEHEM, PA.

ZA ODAJO

Kí scsé pohistvo kúpti za trno
fál peneze naj edno dobro
priliko zdaj gori ponúca.
Jeszte v-prejdnyo hízo po-
histvo, Parlor szto, sztouci,
divány i Victrola. Tüdi eden
szam leszeni hram na Heller-
town Cross Roadi, má sészt
hízi i meszto je 60x140

Zvedávajte vu reditelsztvi
512 E. 4th Street

Plácsajte naprej na :
"Amerikanszki Szlovenecov
Glász"

SZLOVENCÍ !

Primeni dobíte vszigdár
rokou vöre, prsztanke vüha-
nice i vsze drúgo zláto i
szrebrno poszoudo.

M. FINKELSTEIN
dobro BLÁGO, kakti na
319 ½ E. 3rd Street
Bethlehem, Pa.

znam, ka dnezsdén csi scsé-
m praviesen bidti prouti vszáko-
mi delajoucsimi csloveki, z-
tisztim neposténo delo vesnim,
ino nanes szam nej szpodoben
na táksé. Moker Petek szi
nacsí míszli.

Kardos Sándor.

Moker Petek z-pesznicov iscse pravico za szébe!

Rejtiko pripetjé szi je zgo-
dilo med novin písztálami na
Riszsálszki pondelok. V-gojdnó
ob 8-moj vöri, gda je eden nas
delavec, Kardos Sándor na de-
lo sou, kre L. P. Kardosh-a
office je sou mímo, kak vnozsi-
nokrát vszáki dén, naednook
szamo za hrbtom k-nyemi szk-
csi Moker Petek i ga z-peszni-
cov vdaro, na stero szi je Kar-
dos Sándor vöogno na streeta
drúgi sztrán, med sterim je Pe-
teki pár "pozdrávni" rejesi
pravo, ali tou ga je esce páli
vu vékse esemére prineszlo,
tak, ka je vu pesznice sztisnye-
nimi rokámi prejk streeta bej-
zso na "fightanye", ali tam
szo szi drúgi bíli pouleg ino
za Peteka bi szi bozsno godilo,
csi bi vípo vdariti.

Tou je bilou edno pripetjé,
z-steroga szi lehko vszáki eslo-
vek példo vzeme, ka vu kakso
formo scsé Moker Petek za
szébe pravico szpraviti. Vídi,
ka z-perom níkséga cila nemre
doszégnoti, zama je nyegovo
ruzno, lazslívo, bejszno skrá-
banye, csi de vcsaszi na 16
sztráni píszaod vszáki keden
szvoje zamázane novine. Na
tou zopsztoszko mantránye je
zse gori priso, záto zdaj zse na
pesznice ide, gda je zsyegove
bedászte gláve szfalio vszáki
dunszt ino posztávi szi na ed-
noga tákséga mirovnoga de-
lavca, steri je esce vu szvojem
szítí nej vzéo tao nanes vu
postenom bítí, nej pa z-táksim
zsvívánom, lazslívcim i vouzni-
kom, pa rávno záto szi je Kar-
dos Sándor nej seseo nazáj
posztaviti na nyega i esce je
na telko pokornoga csútejnja,
ka je toga razbojnika nanes nej
v-tozsho dao, ka bi mogo plá-
csati tisztí \$12.50, kak je ná-
vadno, stero bi vcsaszi mogo
plácsati, ali bi pa sou szedit
na pár dní med mrzle sztené.

Frank Hassai.

NAZNÁNYE

Bethlehemszkim szlovencom szpostenyom naznánye dam,
ka szam

ZOBÁRNO KANCELÁJO

oudpro, gde szlovencom vszigdár na szlúzsbo sztojim.

Od nájprednyejsega vöobszlúzsávanya i nájfinejsega
dela szi naprej zagvúsam szlovenszke podpérajoucsé.

Dr. LOUIS C. ZIEGLER

307 East Fourth Street Bethlehem, Pa.

KORINE

Nájlepse korine za gosztú-
vanye, ali za kaksi koli drú-
gi poszeo szamo prinasz leh-
ko dobíte za to nájníziso
cejno i vu nájkraťisem vrej-
meni. Prídte notri, gda de
vam na korine potrejbcsina.

**T. M. HOGAN
KORINAR**

331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 1879-R

Michael Palásthy

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte-
risko delo z-garantéranyom
Primeni szi dobíjo nájbougai
globi v-poszvejte i szaksa
lekteriska náprava, stero szi
pri hrámi i biznici náca.

SPECIÁLNO

Vszigdár ospícseni klabájsz-
je (Ever Sharp Pencils) i
nájbouga za píszyne péra
szi zdaj dobíjo trno fá.

Cejna je píscsena

1/3

Vszáki, kí je potrejbem na
dobré péra i klabájsze, naj
szi zdaj kúpi.

Lehigh Stationary

Company, Inc

14 West Fourth Street
Bethlehem, Pa. (So. Side)

PODPÉRAJTE tiszte store,
steri glasújejo v-nasi novinaj!

Csi lúbite zsmajno jejsztvino
tou szamo vu

"Petőfi Restaurant"-i
429 E. 4th Street, dobíte

Zouszedni sztolí za zsenszke
Cejna je nájprednejsa.

Rédno vöobszlúzsávanye

Kosta szi dobí poprejk plá-
csano na cejli mejszec za
nájprednejsó cejno

**TÓTH MARGIT
LASZTKINYA**

— 248 —

zatajiti. Tou je prestímano k-ednomi Hegyfalus-
sy-ji.

— Szamo ka sztári Hegyfalussy tüdi má vidme
ino tisztí tüdi nesece odsztoupiti od tisztí.

— Naj je má, — konzekvetnoszt je trno postú-
vanya vrejdná, stera z-ogvúsanya szhája.

— Szin bi duzszen bio ocséva szlejde naszledúva-
ti.

— Oni znájo, ka sztári kamarás tou od szinü za
bougatnosztí volo tüdi térgya ?

— Tak je, gvúšno znánye mam od toga dela.

— Zdaj zse znam esze ! — právi fiskális — nyi-
gova zavéznie je pri etom politicsni faktor.

— Kak "Edno kupica vodé" vu Scribe-ja hé-
resnoj spili.

— Dobro právíjo oni, ino zahválím nyim tou
szpominanye, vcsaszi bom nácao te pridátke. — Csi
dobro znam, Bolimbroke herceg dá prosziti edno
kupico vodé od glávne dvorníkojce, ino herceg szi
na tou racsunao, ka glávna dvorníkojca vövélej vo-
dou na kralice gvant.

— Rejszan je tak, plemeniti goszpon fiskális.

— Poszktúszimo, — ka csi szo oni rejszan tak
zdrzni, ali szi pa szamo spájszajo ?

— Pri etoj prilíki neraznim spájsza, moj gosz-
poud, — právi Kérgessy nepotrplívo.

— Oni szi oumorno priprávlajo na tou, ka Ala-
dára naj oszramotíjo pred ocsom ? Premíszlili szo
szi oni, ka ka je oszramotanye ?

— Oh, tou je rejtka bátrivnoszt bíla, — gori je
zamerkana primeni, — moj tészt, vícsipán jo zdaj
csé vu sztrannoj hízi.

— 245 —

naszprotno dáli nyemi notri naguesati li szamo na
edno megnyene, esce dnez doli zracsunam z-tisz-
tim hűdobnyák, kí med velkimi goszpoudami z-
drúgoga zsvív, ali tisztó prouszno delo vesini, ka
szvojo na krátkoj gvínano prejdnyoszt, na moje
oszramoutanye za sészt vör zsidovi dá, ka naj mo-
ga tesztúj za mojo volo mantrá. Ali jasz sztrím doli
toga nevolnýáka, ali tisztí mené. Vu tom pripetjé
pokopálises sztroske plácsajo milosztiven goszpoud,
ino moje mrtvo tejló dájde pokopati vu Hegyfalus-
syovo kriptó.

Aladár je gorisztano, sztári je z-zaprejtími ocsá-
mi szedo vu naszlonyaesi. Aladár szi je nagno, vö
je sou, i nanes je na odgovor nej csakao, je na konya
sseo. Dober kony je vu pétoj vöri priso vu váras.

— Cejlo vöro mam ! právi Aladár. — Zgotovim
za pou vöre tesztóvne penezne racsune. Potem mo
pomocsníke iszkao. Zápro je dveri, ka naj domou
prihájanje ne vzemejo na pamet.

FISKALISOVA SZKRIVNOSZT

Csi bi razidejnye nej bilou britko, — ka bi bilou
szlatko vu pá videjnyi ? Csi bi nej bilou krívoga
razmejnya, porazmejnye bi nej bilou obdarúvano.

Egerszegi je k-senki bejszao, kúšno je bojéso
zsenszko, — nyéni velki szívi vu golobesíno je glé-
dao, — esce eden kúš, — tou je bilou zgucsávanye,
ár vu familianszkom zsvilejnyi známo, ka je dobro
prigljáno posztíhsanye nej na rejtíki nájbale nász-
ladno prebráno govorejnye.

Z-rokouy je kívaod edno lúbeznyó znamejnye, ino
je sou vu kancelajo; ár je kre dvorisesa krája pod
oblokem vido priblízsávati Kérgessy-a.

Kakse je zsvlejnje od dnéva do dnéva na vogrszkom?

Edni new-yorkszi vogrszki novín budapestinszi reditel je vu preminouesi meszeczaj pár kédnov v-Ameriki bio i gda je nazáj priso v-Budapest, je vu rejesi bodouesim novinam szledécsi ártikulus napíszao, steri britko poszvejtí Vogrszkoga országa vezdásnyega zsvlejnja zsalosztno sztávo:

“Kakda povrszes Ameriko ino vódenes nogou na szúho zemlou, tak da bi te vu prsi dregnolo kaj, tákse premínyavanye esútis. Vu Ameriki je prijaznívi, na szlúzsbo gotov, líbléni bio vszáki. Nej szo te drli, nej szo ti tiszkalí prgísece za baksis, za tip ino nej te je znoro nisece. Kakda doli sztopis z-hajouva, vu Europi szí: Prva prijazníva szásznoszt je, ka szo te znorili pri penezmenyávaní, noszei deszétrátno tekz térgyajo. Tip térgya francuski zeslénicsár, vonyécsi-zamázní toilet nájdes, prejde zsájfa i brizacsá vu Párisi, gde je pred pár meszei fáil bilou vsze, zdaj deszétrátno povísane cejne nájdes, znorijo je na sztopájí, na szlejdí, zse troubi posziromacsene Europe demolizácija i drágocsa.”

Na ausztriánszkoj granici nepreládajouese gráta neszrámnoga znorjenja poszkúsávanje, baksisa terror, kalauza, noszei i poutnika molesztejranje.

Domá je pa direkt sztrszna prva obesútnoszt. Vsze je pétékrát podragse na od trej meszeov mao. Vszáki sze touzsi, vcajajouese i presztrásene obráze vídim. Szíromaske gvan te, neszrámnoga málieske poréje jejsztvine. Vu ostarijaj tiszta meszéna jejsztvina, stera je pred trejni meszei 6—8,000. koron bíla, zdaj je 30,000 koron; koesúj, steri te je za 10,000 koron pripelao na zseleznisko stácijo, zdaj 60,000 koron plácsas. Za meszece hoizo, stera je 500,000 bíla februára, zdaj 1,500,000 koron plácsam za nyou.

Februára je z-100,000 koronszki bankami bio pun lídsztva bongiláris, zdaj pa z-millionszki bankami, ali té szo nika nej veez vrejdnosztí.

Podragso sze je sztrosek, prebíválicse, vsze-vsze ino do-

BELL PHONE 1839-W

VÖR POPRÁVLANYE SPECIALISZT

DAVID SPILBERG

VÖRAR i ZLATÁR

407 EAST THIRD ST. BETHLEHEM, PA.

hotki, plácese szo sze komaj pozdignole.

Na börzi je nezgovoren kraeh bio ino jeszte. Tvoji prijátelje, steri szo ob prílikí odhájanja bogáti bílí, brezi grosa szo grátali. Banki szo buknoti, tvoji bankár prijátelje ali odszkoesíli, ali szo placíla neszpodobni.

Zmejnjalicsa, razveszeljavalicsa szo prázna, street károv voznja sze je poménsala, na koesúji sze komaj stoj vozi. Doszta je odpíseseni szlúzsbeníkov ino esese veez, kak pred etim, brezi dela bodouesi.

* K-vérsztvenomi rédi valon velko i neszmileno pribízavanye je neszmerni pánik, szmeesenoszt sztvourilo, notri szmo vu revolucionárszke abnormáliske kojunktúre rounpar-szkoga vérsztvenoga szisztéma vkúipporísení, steri je kak zemlé-trousz zúcsávalo tí. Vu porúsaj drevenejo spekulácije breeséce ino med nyimi zgínyáva doszta neduzsne postene exisztenceje tídi, na steri szo sze porúsile med touv katasztófov sztené, plafon i tramouvje.

Toga szkousz je trbelo szpádnóti. Ka naj réd, produktívno delo príde, neszmileno je trbelo prvle prepravíti na brez delavnoszt, na valute szkvarjenosztí, na spekulácijo valon notri priprávléno podzemelszko zsvlejnje. Vídití porúsí i med nyimi drevénese áldove je dönok zsalosztno i té zemlé-trousz je sztrouszo dönok vszá-koga. Zájemno vszáki vídouesi i miszlécsi eslovek esúti i zná, ka esi szo szlejdnyí dregáji hejnyali katasztrófe, esi szo vkraj z-esísztili porús, te sze posteni, szoliden szítek zaesne, ka je té trouz nej szamo po potrejbésini priso, nego neogibní je tídi bio ino vu zdájsnyoj groznosztí je tídi postenejse, bouge prísesztnosztí prvo goridánye. Pod porúsom sze zse zelení trata, nouvi szítek, pomladítev, prihájajouese szprotolétje.

Zdrúseni Drzsél Export

Tühinszki országov trzstvo sze je pobougsalo. Amerikanszko zgotovleno blágo sze je zdaj prevees doszta exportálívalo vu etom leti i kak raesunajo, zdaj kak sze Juniusa fiskálisko leto szkonesá, 200 million dollárov veez vrejdnosztí poslejo vu tühinszke országo, kak lajnszko leto i 400 million dollárov veez vrejdnosztí kak pa 1922 leta. Tou je dober nász haj. Isztina, ka je vu bojuszkom vrejmeni suma doszta vék sa bíla, ali da je blága nej veez bilou szposzláno kak pa zdaj vu etom fiskáliskom leti, ali te je blágo doszta dragse bilou i záto je suma doszta vék sa bíla.

Z-toga sze vídí, ka dönok Zdrúsené Drzséle vu rokaj drzsíjo szvetszko trzstvo, esi sze tak lepou trzstvo szkonesáva.

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

SZLOVENCÍ!

Podpérajte tiszte baotose, steri nász szlovene podpérajó. Tou szo tiszti, steri vu szlovenszki novínaj glasújejo. Tou szo tiszti stori, stere nam nej potrejbno zouszedno porácsati, ár vu Pittsburghi zsvoucsi nási bratje szamí dobro znájo, ka vu tej glasúvajoucsi storaj za rédno cejno dobro blágo dobíjo i szaksega szlovena prijaznívo vóobszlúzsávajo.

PODPÉRAJTE tiszte store steri glasújejo v-nási novínaj

Telephone Cedar 8131-R

NOVY'S CAFÉ & RESTAURANT

Cor. Madison and Peralto Sts. Pittsburgh, Pa.

Postüvani Szlovenci! Sztavite sze pri John-i na kükli, ár tam dobíte nájbougso jejsztvino pítvino. Vszáki szlovenec bode z-nájlepsim postenyom vóobszlúseni

John J. Chapman, lásztnik.

Vi dobíte primeni kúpiti vszákse féle nájbokse Cigáre i Cigaretline, steri szo sztoga nájboksega dolhána naprávleni. Jasz trzsím to nájbredneje blágo, naprebéranye vu vszáksim iméni.

Tídi vu toj nájlepsim posztávi decinszko spílo dobíte primeni kúpiti.

FRANK EMBERSITS
923 Chestnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

Dupliske Stempline

dobíte pri vszákom kúpívali esi ví szebov príneszte eto glásenyé. Mí dávamo szíve (Merchants) i erdecse (Security Stempline).

\$1.00 Zsenszke "Pointex" petámi zsidene Strunfe Speciálno, pár 79c

\$1.25 Zsenszke Fórtóje, steri szo zapranýé —lejepe moude 95c

\$1.25 Pojbinszki szetkání Gvanti Speciálno 98c

\$3.00 Deklinszki piknyasztí Swiss Oblejesi Speciálno \$1.98

\$5.50 Zsenszki vsze Wool Crepe Gyanke English Broadcloth Oblejesi Speciálno ... \$4.79

\$5.50 i \$6.00 Zsenszki piknyasztí Swiss vszeféle fárbé Speciálno \$3.98

BRONK'S

833 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

“Nájbougí kvalítét za nájnízsiso cejno”

GDA DE VAM POTREJBOSINA NA POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vídli te, ka te zadovolní, kak zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Phone, Cedar : 4135-M

— 246 —

Z-szmejsnim znásajom je sztoupou v-hizso, ogíbao sze je rokédávanyá, ár fiskális gvúisno zná zse, ka zakaj je on priso, esi zatájajouesi odgovor dá, ali peneze z-milosece goszpón Gerstner árendás. On bi sze penezam tídi veszelio.

— Jeli znájo plemeniti goszpón fiskális mojega csi prihájanja zrok? — právi Kérgessy.

— Dvej minúti prvle szam priso od grofa Cserbátya, esese nika nevéim, ka csáka na méne domá.

— Naj bodejo prijaznívi plemeniti goszpón fiskális poglédnoti szvejtá píszma, med tisztimí znábidtí nájdejo Hegyfalusy Aladárovo.

— Níti ednoga nega! — právi Eggerszegi, prejé preglédnovsi prísevsá píszma. — Naj bodejo prijaznívi me z-reesjouv nazvejsztiti.

— Familijszki poszeo, — med Hegyfalusy kamarása nyí milosztívím goszpódom ino szinom goszpón Hegyfalusy Aládárom.

— Oni do véndar sztároga goszpóda namesztívali?

— Szamo na pou vóre, esi de mládi goszpón Hegyfalusy núcao vrejmen, potom szam privátna persouna, ino szvojo oszobo mo namesztívaio.

— Nej bi mí bílí prijaznívi ovadítí, ka je toga poszla vszebina, ka bi vrejmen jasz tídi núcao?

— Szrdeá rad, plemeniti goszpódom, — sze zaszméjé Kérgessy, — pétdeszétjezér forintoska zavénica je vu mojoj lásztnosztí, plácsati sze more po mládóm Hegyfalusy-i, oesa je nágiben od méne notri resítí, esi je mládi gotov szpuniti po oeséví nyemi naznánye dáno goridánye. Csi bi tou nej vesíno, ino odzaja bodouese za pou vóre bi nej vóplácsao: jasz bi tou zavénico z-velkim zgúbieskom

— 247 —

bár, prísziljeni bio ednomi peneznomi kúpei vu rokédati; ár doticsni trzsec nevórje, ka bi sztári Gerstner tou zavénico brezi dojvzejzanya notriméjno.

— Ka je briga goszpón Gerstneri k-toj zavénice?

— Plemeniti goszpón fiskális moudro znájo, ka je Hegyfalusy Aládár goszpón Gerstnerov zet.

— Níti nanes té nerazmím, ka bi z-Gerstnerom dao Hegyfalusy Aládár vóplácsati szvoj dug.

— Prísziljeni je zsnyím, plemeniti goszpódom. Oesa nazáj odhája, ino na szledúje bogáti Gerstner: tou je prouszno i szveklo.

— Ka je zrok, ka oni eto zavénico rávno zdaj, rávno na gvúisno vóro seséjo notri meníti?

— Zrok, — zrok!... z-dvátreszetima zrokoma vam lehko príszlúzsím; ár na peneze mi je potrejbno.

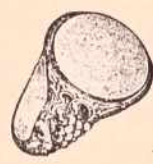
— Tou je isztina, oni szo nej poszeszník, nej notrivadlívani penez poszoudec, nego te z-koj je szhájo tiszti dug?

— Oni szo koszmíne kálajouesi, — ali naj bodejo — tou je esese eden máli kártai osztánek.

— Naj sze ne spájszajo goszpón Kérgessy, esi szo oni gvínali peneze, prevees zlejka szo je príszlúzsíli, kapitális je návada na ráte písztítí, ino gavallérszki eslovek po níkséféle násztají nemre zatajítí.

— Aládár bi lehko revanzsejraio, esi bi ga hamisna nágibnoszt nej obládala, ino bi nej povedo doli z-kárt.

— Na postenyé nyemi bode, ka je sztávko zdrzsao, — ino je gotov bio tam povrstí nyim tiszto pétdeszétjezérko zavénico, kak vópovejano vídmo

Primeni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Prídte vu

S. MALLIN, Vörarszko bauto.

729 E. Ohio Street,

N. S. PITTSBURGH, PA.

SZLAMENI KOLAPOŠJE

Prinasz dobíte nájlepse Szlamene Kolapose Mí mámo vase mere, vaso moudo i vaso cejno.

\$1.50 do \$3.50

Nouve féle szrakice zgolejrami, sterc szo trno prípravne za letosnyo nosnyo.

\$1.00 \$150\$ 2.00

Joseph Patz

MOSKOV I POJBOV BAOTA

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Dupliske Erdécse ali Szíve Stempline dobíte z-etim glásenyom

F. N. HOFFSTOT, Szednik GEORGE G. SCHMIDT, Penezník
T. W. FRIEND, Podszednik H. J. C. BREKER, Podpenezník

Penezna Vrejdnoszt \$200,000.00 Cejlo Imánye \$350,000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street

Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobíjo z-Árende
4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET

JOSEPH FELKÁR, Lásztník.

Szlovenci, ki szí scsé dobro frisko meszou kúptí, on sze naj obrné vu mojo mesznico, gde sze dobi száka féle frisko meszou za rédno cejno.

849-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529

Vszígdár dobro i rédno bodete vóobszlúseni, esi prídte vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou nájboukso blágo za nájbrednejo cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásztník

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznánye dam vszém szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi nájboule postenejse vóobszlúsení

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobník.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.